

Rådets motivering: rådets ståndpunkt (EU) nr 16/2020 vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten

(2020/C 441/02)

I. INLEDNING

1. Den 2 maj 2018 antog kommissionen ett paket med förslag om den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Lagstiftningspaketet innehöll ett förslag till Europaparlamentets och rådets nya förordning om skydd av unionens budget vid generella brister när det gäller rättsstatens principer i medlemsstaterna, vilket hade artikel 322.1 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 106a i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen som rättslig grund.
2. Den 12 juli 2018 antog Europeiska revisionsrätten ett yttrande om förslaget ⁽¹⁾.
3. Europaparlamentet antog sin ståndpunkt vid första behandlingen den 4 april 2019.
4. Rådet och Europaparlamentet inledde förhandlingar i oktober 2020 med sikte på att nå en tidig överenskommelse vid andra behandlingen. Förhandlingarna avslutades framgångsrikt den 5 november 2020 då Europaparlamentet och rådet nådde en preliminär överenskommelse om en kompromisstext.
5. Den 12 november 2020 skickade ordförandena för Europaparlamentets budgetutskott (BUDG) och budgetkontrollutskott (CONT) en skrivelse till ordföranden för Coreper och förklarade att de, om rådet formellt förelägger Europaparlamentet den överenskomna ståndpunkten och med förbehåll för juristlingvisternas granskning, kommer att rekommendera kammaren att godkänna rådets ståndpunkt utan ändringar vid parlamentets andra behandling.
6. Den 16 november 2020 bekräftade Ständiga representanternas kommitté (Coreper) kompromisstexten till förordningen, så som den godkänts av de två institutionerna.

II. SYFTE

7. Det framgår av resultatet av förhandlingarna att förordningen syftar till att inrätta en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten för det fall att överträdelser av rättsstatens principer i en medlemsstat påverkar eller riskerar att allvarligt påverka den sunda ekonomiska förvaltningen av unionsbudgeten eller skyddet av unionens ekonomiska intressen på ett tillräckligt direkt sätt.
8. Denna mekanism skulle säkerställa att alla åtgärder som vidtas är proportionella samt tillhandahålla verktyg för att stärka skyddet av de slutliga mottagarna eller bidragsmottagarna.
9. Förfarandet för antagande och upphävande av åtgärder skulle också respektera principerna om objektivitet, icke-diskriminering och likabehandling av medlemsstaterna och bör genomföras genom ett opartiskt och evidensbaserat tillvägagångssätt. Framför allt skulle varje medlemsstat som berörs av det förfarande som kan leda till att åtgärder antas ges möjlighet att lämna synpunkter om slutsatserna, föreslå korrigerande åtgärder och lämna synpunkter om de planerade åtgärdernas proportionalitet.
10. Genomförandebefogenheter för antagande och upphävande av åtgärder skulle tilldelas rådet, som bör agera på grundval av ett förslag från kommissionen.

⁽¹⁾ Dok. ST 11707/18 – EUT C 291, 17.8.2018, s. 1.

III. ANALYS AV RÅDETS STÅNDPUNKT VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

A. Allmänt

11. Efter omröstningen i kammaren förde Europaparlamentet och rådet förhandlingar i syfte att nå en överenskommelse vid andra behandlingen på grundval av rådets ståndpunkt vid första behandlingen, som parlamentet kunde godkänna som sådan. Texten till rådets ståndpunkt vid första behandlingen återspeglar till fullo den kompromiss som medlagstiftarna nådde.

B. Viktiga frågor

12. Kompromissen med Europaparlamentet innehåller följande huvudpunkter:
 - Mekanismens karaktär i fråga om skyddet av unionsbudgeten har förtydligats och förstärkts.
 - Villkoren för antagande av åtgärder har preciserats bättre.
 - Skyddet av de slutliga mottagarna och bidragsmottagarna har stärkts.
 - En särskild roll har fastställts för Europaparlamentet.
 - Åtgärdernas tillämpningsområde har utvidgats i syfte att säkerställa att villkorlighetsordningen tillämpas på medel som tilldelas genom Next Generation EU och när unionsbudgeten genomförs genom lån och andra instrument som garanteras av unionsbudgeten.
 - Effektiviteten i förfarandena för antagande eller upphävande av åtgärder har förbättrats.
 - Det har fastställts att rådet, med kvalificerad majoritet och på grundval av ett förslag från kommissionen, ska anta och upphäva åtgärder genom genomförandebeslut.
 - En ny bestämmelse har införts om rapportering efter tre år.

IV. SLUTSATS

13. Rådets ståndpunkt återspeglar till fullo den kompromiss som nåddes under förhandlingarna mellan Europaparlamentet och rådet, med hjälp av kommissionen. Denna kompromiss bekräftas av skrivelsen av den 12 november 2020 från ordförandena för BUDG- och CONT-utskotten till Corepers ordförande.
-